

РЕШЕНИЕ

№ 1001

гр. София, 23.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 66 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: М.Ш.

при участието на секретаря Г.Х
като разгледа докладваното от М.Ш. Гражданско дело № 20211110173980 по описа за 2021 година

Производството по делото е образувано по предявени от В. С. В. против ДГ № 49 „.....“ гр. София, р-н „Изгрев“ искове, както следва:

- **с правно основание чл. 220, ал. 1 КТ** и чл. 11, ал. 1 КТД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от **451,14 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. обезщетение за неспазено предизвестие и действително дължимото такова според Колективен трудов договор на ДГ № 49 „.....“ от 25.11.2020 г., вх. номер към ГИТ: КТД 20000911/01.12.2020 г., ведно със законната лихва считано от предявяване на исковата молба – 23.12.2021 г., до погасяване на вземането;
- **с правно основание чл. 224, ал. 1 КТ** за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от **67,66 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 9 дни 2021 г. и действително дължимото такова според Колективен трудов договор на ДГ № 49 „.....“ от 25.11.2020 г., вх. номер към ГИТ: КТД 20000911/01.12.2020 г., ведно със законната лихва считано от предявяване на исковата молба – 23.12.2021 г., до погасяване на вземането;
- **с правно основание чл. 222, ал. 3 КТ** и чл. 11, ал. 3, т. 2 КТД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от **1 729,37 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. гратификационно обезщетение от 11,5 заплати и действително дължимото такова според Колективен трудов договор на ДГ № 49 „.....“ от 25.11.2020 г., вх. номер към ГИТ: КТД 20000911/01.12.2020 г., ведно със законната лихва считано от предявяване на исковата молба – 23.12.2021 г., до погасяване на вземането;
- **с правно основание чл. 128, т. 2 КТ** за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от **300,76 лв.** – разлика между изплатените и действително дължимите трудови възнаграждения за м. 01 и м. 2.2021 г. според Колективен

трудов договор на ДГ № 49 „.....“ от 25.11.2020 г., вх. номер към ГИТ: КТД 20000911/01.12.2020 г., ведно със законната лихва считано от предявяване на исковата молба – 23.12.2021 г., до погасяване на вземането;

Допуснато е в първото и единствено с.з. изменение на исковите чрез увеличаване на размера им.

Ищецът твърди, че по силата на сключен с ответника трудов договор с неопределен срок е работил като старши учител при ответника считано от 1990 г. до 01.03.2021 г., на която дата трудовото й правоотношение е прекратено на осн. чл. 328, ал. 1, т. 10 КТ - поради придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, за което е издадена заповед № 370/25.02.2021 г. По силата на тази заповед на ищцата са изплатени обезщетение за неспазено предизвестие, обезщетение за неизползван платен годишен отпуск и гратификационно обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ, като ищцата е работила при този работодател повече от 20 г. Също така, на ищцата са изплатени трудови възнаграждения за м. 01 и м. 2.2021 г. Между страните действа КТД, в който са определени завишени размери на обезщетенията в полза на служителя – 3 м. срок на предизвестието при прекратяване на трудовото правоотношение и обезщетение в размер на 11,5 заплати по чл. 222, ал. 3 КТ. Ищцата не оспорва да е получила суми на тези основания, но сочи, че според чл. 14, ал. 3, т. 2 от КТД работодателите в системата на образованието, сред които и ответникът, който е общинска детска градина, са се задължили да увеличат заплатите на служителите с не по-малко от 15 процента. Ищцата сочи, че брутното й трудово възнаграждение на това основание считано от 01.01.2021 г. е увеличено само със 7 процента, поради което горепосочените обезщетения и заплати са изчислени спрямо него. Претендира разликата между действително дължимите й обезщетения и заплати, ако трудовото й възнаграждение беше увеличено с 15 процента, и действително заплатените суми.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба. Не оспорва сочените от ищцата факти. Оспорва размера на исковите. Излага, че поради липса на средства при ответника трудовите възнаграждения са увеличени не с 15, а с 12,57 процента. Оспорва исковите по размер. Соци, че заложеният в КТД процент е осреднен, за цялото заведение, което е на бюджетна издръжка – общинска детска градина.

Съдът след преценка на събраните по делото доказателства и като съобрази закона, намира следното от фактическа и правна страна.

Като безспорно между страните с доклада по делото е отделено, че ищецът по силата трудов договор с неопределен срок е работил като старши учител при ответника считано от 1990 г. до 01.03.2021 г., на която дата трудовото й правоотношение е прекратено на осн. чл. 328, ал. 1, т. 10 КТ; че ищецът е работил при ответника в продължение на повече от 20 години; че по силата на КТД са определени завишени размери на обезщетенията в полза на служителя – 3 м. срок на предизвестието при прекратяване на трудовото правоотношение и неспазване на срока на предизвестието и обезщетение в размер на 11,5 заплати по чл. 222, ал. 3 КТ; че трудовото възнаграждение на ищцата по см. на чл. 14, ал. 3, т. 2 от КТД е увеличено с поне 7 процента считано от 01.01.2021 г.; че на ищцата са заплатени обезщетение за неспазено предизвестие, обезщетение за неизползван платен годишен отпуск и гратификационно обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ, както и трудови възнаграждения за м. 01 и м. 02.2021 г. в сочените от ищцата в исковата молба размери; че работодателят не е спазил предизвестието по чл. 326 КТ, което е от 3 м.; че за 2021 г. са останали към момента на прекратяване на трудовото правоотношение

неизползвани 9 дни платен годишен отпуск;

Тези обстоятелства се установяват и от писмените доказателства. Видно от Заповед № 370/25.02.2021 г. ищцата е била в трудово правоотношение с ответника, на длъжност „старши учител“ в детска градина, като правоотношението е прекратено на осн. чл. 238, ал. 1, т. 10 КТ – поради придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 01.03.2021 г. Страните не спорят, а и се установява, че заповедта е връчена лично на служителя и трудовото правоотношение прекратено на соченото в заповедта основание считано от 01.03.2021 г. Не се спори и че ищцата е работила като учител в ДГ считано от 1990 г. Не се спори и че по повод прекратяването на трудовото правоотношение на ищцата са изплатени, както следва:

- по чл. 220, ал. 1 КТ и чл. 11, ал. 1 КТД обезщетение за неспазено предизвестие от три месеца в размер на 6 128,52 лв.
- по чл. 224, ал. 1 КТ обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 9 дни 2021 г. в размер на 919,28 лв.;
- по чл. 222, ал. 3 КТ и чл. 11, ал. 3, т. 2 КТД гратификационно обезщетение от 11,5 заплати в размер на 23 492,66 лв.;
- както и на осн. чл. 128, т. 2 КТ на ищцата са изплатени трудови възнаграждения за м. 01 и м. 2.2021 г. в размер на съответно 2 007,84 лв. и 2 007.84 лв.

Не се спори, а и е видно от заповед № 364/19.02.2021 г., че трудовото възнаграждение на ищцата е увеличено като размер, считано от 01.01.2021 г., от 1 331 лв. на 1 424 лв. Дължи се и допълнително възнаграждение от 583,84 лв. По този начин считано от 01.01.2021 г. трудовото възнаграждение на ищцата е увеличено със Заповедта на 2 007,84 лв.

Не се спори и че ищецът е работил при ответника в продължение на повече от 20 години; че работодателят не е спазил предизвестиято по чл. 326 КТ, което е от 3 м. според КТД; че за 2021 г. са останали към момента на прекратяване на трудовото правоотношение неизползвани 9 дни платен годишен отпуск.

Спорът между страните е съсредоточен около това дали на първо място със заповед № 364/19.02.2021 г. трудово възнаграждение на ищцата е увеличено със 7 процента /както твърди ищцата/ или с повече /както твърди ответникът/. На второ място, ищцата твърди, че според Колективен трудов договор на ДГ № 49 „.....“ от 25.11.2020 г., вх. номер към ГИТ: КТД 20000911/01.12.2020 г., то трудовото ѝ възнаграждение е увеличено с 15 процента и претендира дължимата горница над заплатените ѝ суми и дължимите такива, изчислени на база трудово възнаграждение, увеличено с 15 процента. В тази връзка ответникът сочи, че средствата на ДГ за 2021 г. са стигнали за увеличение на заплатите на служителите – педагогически и непедagogически персонал, със *средно* 12 процента, за педагозите – 12,57 процента; като в КТД е заложен осреднен процент. Соци, че правилно, според ответника и в съответствие с КТД трудовото възнаграждение на ищцата е увеличено със 7 процента и са ѝ изплатени суми на тази база.

Според чл. 50 КТ с колективния трудов договор се уреждат въпроси на трудовите и осигурителните отношения на работниците и служителите, които не са уредени с повелителни разпоредби на закона. Колективният трудов договор не може да съдържа клаузи, които са по-неблагоприятни за работниците и служителите от установените в закона или в колективен трудов договор, с който работодателят е обвързан. Колективните трудови договори се сключват по предприятия, браншове, отрасли и по общини – чл. 51 КТ. Според чл. 51а, ал. 1 КТ колективен трудов договор

в предприятието се сключва между работодателя и синдикална организация, като след сключването му в писмена форма колективният трудов договор се вписва в регистър в инспекцията по труда, в района на която е седалището на работодателя / чл. 53, ал. 1 и ал. 3 КТ/. Съгл. чл. 54 КТ колективният трудов договор влиза в сила от деня на сключването му, доколкото в него не е уговорено друго и се смята за сключен за срок една година, доколкото в него не е уговорен друг срок, но за не повече от две години. Колективният трудов договор има действие спрямо работниците и служителите, които са членове на синдикалната организация - страна по договора, но работниците и служителите, които не членуват в синдикална организация - страна по договора, могат да се присъединяват към сключения колективен трудов договор от техния работодател с писмено заявление до него или до ръководството на синдикалната организация, която е сключила договора - чл. 57 КТ.

Видно от Колективен трудов договор на ДГ № 49 „.....“ от 25.11.2020 г. то той е сключен в изискуемата писмена форма и е вписан в ГИТ по заявление на работодателя с вх. номер КТД 20000911/01.12.2020 г. Страните не спорят, че КТД се прилага относно ищцата. Според § 1, чл. 1 договора той е със срок на действие от две години считано от 01.01.2021 г. Договорът е сключен на ниво предприятие.

Съгласно Заповед № 0214-212/23.12.2020 г. на Министъра на образованието и науката следва за 2021 г. да се достигне увеличение на възнагражденията на педагозите предвид ниските им възнаграждения и ключовата обществена функция на всички педагози в РБ.

Ответникът е общинска детска градина. Според чл. 24, ал. 1 от ЗАКОН за предучилищното и училищното образование, детската градина е институция в системата на предучилищното и училищното образование, в която се отглеждат, възпитават, социализират и обучават деца от тригодишна възраст до постъпването им в I клас в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищното образование. По силата на чл. 280, ал. 1 от този закон дейностите в системата на предучилищното и училищното образование се финансират със средства от държавния бюджет, бюджетите на общините, европейски фондове и програми и други източници, като в чл. 282, ал. 1 от същия закон тези средства се разпределят между бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, финансиращи държавни и общински училища и детски градини, въз основа на: 1. броя на децата и учениците; 2. броя на групите и паралелките; 3. вида и броя на образователните институции; 4. стандарт за дете и ученик; 5. стандарт за група и паралелка. 6. стандарт за образователна институция. Съгл. чл. 4 от Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование /<https://ruo-sofia-grad.com/> то първостепенните разпоредители с бюджет разпределят получените средства по чл. 3 между детските градини и училищата въз основа на утвърдени от тях формули, независимо дали прилагат система на делегиран бюджет.

Видно от Заповед № СОА21-РД 09-317/23.02.2021 г. /<https://www.sofia.bg/web/search-site/search-in-all-sites/> относно процесната ДГ се прилага системата на делегираните бюджети – тя се намира според <https://kg.sofia.bg/#/kindergartens> в район Изгрев. Детската градина е с яслени групи.

Следователно ответникът е общинско детско заведение с делегиран бюджет и третостепенен разпоредител с кредити /т. 4 от Заповед от 23.02.2021 г./.

Известно е, че считано от 01.04.2022 г. /след процесния период/ в гр. София не

се дължи месечна такса за *отглеждане и изхранване* на дете в размер на 60 лева */шестдесет/* на месец.

Именно във връзка със Заповед № 0214-212/23.12.2020 г. на Министъра на образованието и стандарта в образованието по силата на процесния КТД е уговорена в чл. 14, ал. 1 минимална заплата на педагогически специалист – старши учител, в размер на 1300 лв. Видно от Заповед от 19.02.2021 г. то към момента влизане в сила на КТД - 01.01.2021 г., трудовото възнаграждение на ищеца е било над минималния праг, макар и с минимална сума като горница.

Според чл.14, ал. 3, т. 1 от КТД се гарантират минималните основни заплати по ал. 1 на чл. 14.

Съгласно чл.14, ал. 3, т. 2 от КТД „*индивидуалните основните работни заплати на педагогическите специалисти, които към момента на увеличение са в диапазона между старите и новите минимални основни работни заплати или са по-високи от тях, се увеличават с не по-малко от 15 процента*“. КТД препраща и към Вътрешните правила за работната заплата, според които конкретните размери на заплатите се договарят от директора „*в рамките на утвърдения бюджет на детското заведение и се определят в индивидуалния трудов договор*“ – чл. 7, ал. 1. Според чл. 11, ал. 3 от Вътрешните правила промяната на индивидуалното трудово възнаграждение се извършва съобразно действаща нормативна уредба.

Съгласно Заповед № СОА21-РД 09-317/23.02.2021 г., т. 3 детски градини, които изпитват недостиг на средства във връзка с увеличение на трудовите възнаграждения, могат до 30.04.2021 г. да кандидатстват за отпускане на допълнителни средства, представяйки мотивиран доклад. Видно от представените към отговора доказателства е изготвено мотивирано искане изх. № 18/18.02.2021 г. и е същото е входирано в СО на 29.04.2021 г. в срок. В мотивираното искане е посочено, че в процесното детско заведение е постигнато увеличение на заплатите с *осреднен* коефициент от 12,57 В него се сочи, че ДГ има разходи за ток, вода и други; че липсват средства. Това е и поддържаната от ответника защитна теза.

С писмо рег. № СОА21-У321-693/31.05.2021 г., изпратено до ДГ, които са искали увеличение, СО е уведомило ДГ за произнасянето си по исканията. Мотиви липсват. Посочено е в таблица единствено дали искането е разгледано по същество, както и взетото решение - „*продължава етап втори*“ и „*не отговаря на правилата*“. Финансова помощ са искали 16 ДГ, три от тях са допуснати до втори етап, а останалите /сред които и ответникът/ са със статус „*не отговаря на правилата*“. Не е посочено на кои критерии ответникът не е отговарял, за да бъде отхвърлено искането му за допълнителни средства.

Видно от писмо изх. № РУО1-3221/26.01.2021 г. от Началник РУО София град е изисквана справка колко образователни институции няма да могат да осигурят на служителите си 15 процента увеличение. Липсва приложен отговор.

Според неоспореното заключение на ССЧЕ, то трудовото възнаграждение на ищцата е увеличено със 7 процента. Ако се приложи увеличение от 15 процента, то биха били дължими:

- сумата от **451,14 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. обезщетение за неспазено предизвестие и действително дължимото такова според Колективен трудов договор;
- сумата от **67,66 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 9 дни

2021 г. и действително дължимото такова според Колективен трудов договор;

- сумата от **1 729,37 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. гратификационно обезщетение от 11,5 заплати и действително дължимото такова според Колективен трудов договор;
- сумата от 370,76 лв. – разлика между изплатените и действително дължимите трудови възнаграждения за м. 01 и м. 2.2021 г. според Колективен трудов договор;

Ищцата претендира по първите три пера посочените по-горе суми, а по четвъртото перо - работна заплата, по-малка сума от **300,76 лв.**

Съдът в настоящия състав намира следното. Трудовото възнаграждение на служителите може да се определи с трудовия договор или с колективния трудов договор. Не съществува спор, че процесният КТД се прилага по отношение на ищцата. Както беше изложено по-горе, ответникът е общинска детска градина, която разчита на отпуснатите й средства за годината.

Съществуват поне два начина, по които би могло да се уговори посоченото в Заповед № 0214-212/23.12.2020 г. на Министъра на образованието увеличение на заплатите на педагозите.

На първо място, би могло да се уговори в КТД осреднен процент на увеличение на индивидуалните трудови възнаграждения, като по преценка на работодателя индивидуалните възнаграждения да се увеличат с определен процент, а общо увеличението е в определен среден процент. По този начин би могло да се постигне стопяване на разликата между трудовите възнаграждения на младите и на утвърдените специалисти, като се стимулират първите да останат в системата на образованието и то в общинска градина в гр. София /като е ноторно известно, че местата в общинските заведения драстично и хронично не достигат поради малкия брой заведения и действителния брой жители на столицата/, а за отдадения им труд в годините се възнаграждат вторите. В този случай в КТД би бил посочен осреднен процент, като БТВ на всеки служител участва в него с различна тежест. Съгласно т. 4,1 – т. 4,4 от Заповед № СОА21-РД 09-317/23.02.2021 г. това е регламентиран начин на определяне на трудовите възнаграждения, а и това следва от горепосочените разпоредби, според които детската градина е на делегиран бюджет. Известно е, че в сферата на образованието не се произвежда непосредствено продукт, оценен в определен момент и до определена стойност в пари, а се осигурява отглеждането и образованието на децата и младежите, което е един от най-важните икономически показатели в дългосрочен план за една държава.

На второ място, би могло да се уговори в КТД увеличение с определен процент, като той, прилагайки се за всички еднакво, запазва разликите между различните специалисти. Този подход осигурява обаче еднакво третиране на служителите.

Съдът не е компетентен да се произнесе, а и не е предмет на делото, кой от двата метода е по-подходящ.

В случая с процесния Колективен трудов договор на ДГ № 49 „.....“ от 25.11.2020 г., вх. номер към ГИТ: КТД 20000911/01.12.2020 г. е възприет вторият начин на уреждане на увеличението. Изрично е посочено в чл. 14, ал. 3, т. 2 от КТД, че се увеличават *индивидуалните* заплати, вкл. и на служители, които към 01.01.2021 г. са били с определено възнаграждение над минимума, с „не по-малко“ от 15 процента. Не може да се изведе от разпоредбата уговарянето на осреднен процент.

При този извод не би могло увеличението на трудовото възнаграждение на

ищката да се съпостави със средното увеличение при работодателя от 12,57 процента. За него впрочем е представено единствено мотивирано искане от 08.02.2021 г.

Трудово възнаграждение на ищката е било увеличено със 7 процента, а следващото се по КТД увеличение е от 15 процента. Исковете са основателни до средните размери:

- сумата от **451,14 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. обезщетение за неспазено предизвестие и действително дължимото такова според Колективен трудов договор;
- сумата от **67,66 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 9 дни 2021 г. и действително дължимото такова според Колективен трудов договор;
- сумата от **1 729,37 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. гратификационно обезщетение от 11,5 заплати и действително дължимото такова според Колективен трудов договор;
- сумата от **300,76 лв.** – разлика между изплатените и действително дължимите трудови възнаграждения за м. 01 и м. 2.2021 г. според Колективен трудов договор;

В.л. е отчело месеца по чл. 228 КТ и критерия, заложен в чл. 177 вр. чл. 224 КТ.

На ищката се дължат разноски – заплатено в брой адв. възнаграждение от 400лв. според договор – разписка от 15.12.2021 г.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ДГ № 49 „.....“ гр. София, р-н „Изгрев“, **да заплати на** В. С. В. ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. „Хиподрума“, както следва:

- **по иска с правно основание чл. 220, ал. 1 КТ** и чл. 11, ал. 1 КТД сумата от **451,14 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. обезщетение за неспазено предизвестие и действително дължимото такова според Колективен трудов договор на ДГ № 49 „.....“ от 25.11.2020 г., вх. номер към ГИТ: КТД 20000911/01.12.2020 г., ведно със законната лихва считано от предявяване на исковата молба – 23.12.2021 г., до погасяване на вземането;
- **по иска с правно основание чл. 224, ал. 1 КТ** сумата от **67,66 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 9 дни 2021 г. и действително дължимото такова според Колективен трудов договор на ДГ № 49 „.....“ от 25.11.2020 г., вх. номер към ГИТ: КТД 20000911/01.12.2020 г., ведно със законната лихва считано от предявяване на исковата молба – 23.12.2021 г., до погасяване на вземането;
- **по иска с правно основание чл. 222, ал. 3 КТ** и чл. 11, ал. 3, т. 2 КТД сумата от **1 729,37 лв.** – разлика между изплатеното съгласно Заповед № 370/25.02.2021 г. гратификационно обезщетение от 11,5 заплати и действително дължимото такова според Колективен трудов договор на ДГ № 49 „.....“ от 25.11.2020 г., вх. номер към ГИТ: КТД 20000911/01.12.2020 г., ведно със законната лихва считано от предявяване на исковата молба – 23.12.2021 г., до погасяване на

вземането;

- **по иска с правно основание чл. 128, т. 2 КТ** сумата от **300,76 лв.** – разлика между изплатените и действително дължимите трудови възнаграждения за м. 01 и м.02.2021 г. според Колективен трудов договор на ДГ № 49 „.....“ от 25.11.2020 г., вх. номер към ГИТ: КТД 20000911/01.12.2020 г. , ведно със законната лихва считано от предявяване на исковата молба – 23.12.2021 г., до погасяване на вземането;

ОСЪЖДА ДГ № 49 „.....“ гр. София, р-н „Изгрев“, **да заплати на основание чл. 78, ал. 1 ГПК** на В. С. В. ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. „Хиподрума“, **сумата 400 лв.**– разноси.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок.

Съдия при Софийски районен съд: _____